

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ACCESSIBILITAT I LA INCLUSIVITAT (TRANSPORT PÚBLIC I RESERVES D'ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

El dia 14 de febrer de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la incorrecta imposició de sancions per suposat mal aparcament a la zona verda.

En concret exposava que:

- És una persona amb mobilitat reduïda i disposa d'una targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- La targeta és vàlida fins al novembre de 2029.
- Treballa a la zona del carrer de la Selva de Mar i estaciona a l'àrea verda. El seu vehicle ha sigut sancionat dues vegades seguides quan estava aparcant a l'àrea verda, amb la targeta ben visible. Segons la normativa, les persones amb mobilitat reduïda poden aparcar sense comprovant horari a les zones regulades.
- Va interposar una reclamació a l'Ajuntament. Li van anul·lar la primera reclamació, però n'ha rebut una altra.
- Tem que les persones encarregades de controlar l'àrea verda el continuïn multant i, si bé pot anar presentant recursos, considera que no és just per l'angoixa d'estar esperant la notificació oficial d'anul·lació de la sanció i les dificultats que això li suposa.

Actuacions fetes

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a **Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM)**, a l'**Institut Municipal d'Hisenda** i a l'**Institut Municipal de Persones amb Discapacitat** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 24 de febrer de 2023, es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 28 de febrer, 8 de març i 10 de març, respectivament, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

Primerament, volem agrair la notòria celeritat en la resposta dels tres informes, la qual ja entenem com un reconeixement d'haver percebut el greuge que estava patint el promotor de la queixa.

1. Informe de Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM)

Sobre els protocols i la formació rebuda pels agents de B:SM pel que fa al règim especial de què gaudeixen els titulars de la targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat, s'informa del següent:

- Tots els protocols d'actuació respecte als vehicles amb targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat i mobilitat reduïdes són acordats de forma conjunta amb la Guàrdia Urbana i, alhora, tots els agents de B:SM reben una formació i brifings diaris de recordatori de les instruccions de treball.
- En el present cas, un cop fetes les comprovacions oportunes, s'ha constatat que ambdues denúncies fetes al vehicle es van efectuar en dates 16 de gener de 2023 i 3 de febrer de 2023, respectivament.
- En aquest sentit, s'ha procedit a contrastar la informació de les denúncies i, a aquest efecte, es conclou que ambdues denúncies no són correctes. Són el resultat d'un error humà del vigilant, atès que la targeta efectivament estava en vigor i era perfectament visible, ja que estava enganxada al vidre davanter del vehicle. Així mateix, s'ha verificat que altres vigilants han fet el control de la zona en altres ocasions i no han denunciat el vehicle.
- Tenint en compte això, i a fi i efecte de minimitzar els inconvenients envers l'usuari, s'ha traslladat aquesta informació a l'Institut Municipal d'Hisenda per tal que s'efectuïn els tràmits pertinents d'anul·lació de la denúncia.

2. Informe de l'Institut Municipal d'Hisenda

Sobre els dos expedients sancionadors, s'informa del següent:

- El primer expedient sancionador es va incoar amb motiu de la denúncia de data 16-1-2023, per manca de comprovant horari.

El 13-2-2023, l'òrgan denunciador, B:SM, ens va sol·licitar l'anul·lació d'aquest expedient sancionador perquè es tractava d'una errada del vigilant. En aquesta mateixa data vam procedir a la seva anul·lació d'ofici.

- El segon expedient sancionador es va incoar amb motiu de la denúncia de data 3-2-2023, per manca de comprovant horari.

En data 21-2-2023, el ciutadà va presentar la instància. En resposta a aquesta instància, se li han avançat les fotografies i s'ha emès una proposta de resolució per a l'anul·lació d'aquest expedient sancionador, atesa la informació facilitada per B:SM sobre la improcedència de la denúncia, en tractar-se d'un error del vigilant. Un cop signada per l'òrgan competent serà notificada formalment a l'interessat.

3. Informe de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Pel que fa a la targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat i mobilitat reduïda, s'informa del següent:

- Segons una consulta al TARJADIS, es confirma que la persona promotora de la queixa és titular de la targeta d'aparcament.
- La sol·licitud d'aquesta targeta està feta en data 4-11-2019, i és una renovació per caducitat. La data de decret és del 12-11-2019 i la data de notificació/entrega va ser el 21-11-2019 a les 10.11.

CONSIDERACIONS

1. Targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat

La Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques i de barreres en la comunicació, modificada pel Decret legislatiu 6/1994, de 13 de juliol, potencia l'accessibilitat i la utilització dels béns i serveis de la societat per les persones amb mobilitat reduïda o amb qualsevol altra limitació, mitjançant la supressió de barreres arquitectòniques, de barreres en la comunicació i per mitjà de l'ús de mesures tècniques adequades que permetin millorar la seva qualitat de vida.

El Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei anteriorment esmentada i d'aprovació del Codi d'accessibilitat estableix, en el capítol 6, les normes sobre la targeta d'aparcament per a vehicles que portin persones amb discapacitat.

El Decret 97/2002, de 5 de març, sobre la targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat i altres mesures adreçades a facilitar el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda, concreta diferents aspectes per garantir la correcta utilització de les modalitats de la targeta d'aparcament.

A l'article 5 d'aquest decret s'estableixen mesures a garantir pels ens locals competents en matèria d'ordenació del trànsit a fi i efecte de facilitar el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda. Entre aquestes mesures, es troba la següent:

- b) Permetre que les persones titulars de targetes d'aparcament per a persones amb disminució estacionin els seus vehicles, sense cap limitació de temps i sense obtenir comprovant, en els estacionaments amb horari limitat i en les zones de càrrega i descàrrega.

En execució de la mesura anterior, l'article 33 de l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles de l'Ajuntament de Barcelona preveu el següent:

1. Els titulars de targetes d'estacionament per a persones amb discapacitat expedides per l'Administració poden estacionar els seus vehicles, sense cap limitació de temps i sense obtenir comprovant, en els estacionaments amb horari limitat i en les zones de càrrega i descàrrega. La tarja ha d'exhibir-se a la part frontal del parabrisa.
2. Si no existeix cap tipus de zona reservada per a la utilització per persones amb discapacitat titulars d'una targeta d'estacionament a prop del punt de destinació, la Guàrdia Urbana permetrà l'estacionament en aquells llocs on destorbi menys la circulació, però mai en indrets on l'estacionament incorri en alguna de les causes de retirada del vehicle que preveu aquesta Ordenança.

En virtut d'aquesta normativa, es fa palès que el promotor de la queixa tenia tota la raó de queixar-se sobre els expedients sancionadors oberts contra ell per estacionar a l'àrea verda sense comprovant horari.

2. Obtenció de carnet de conduir per a persones amb discapacitat

El procés per obtenir el carnet de conduir per a persones amb discapacitat es regula a l'article 61 del Reial decret 818/2009, de 8 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de conductors.

Es tingui o no algun tipus de discapacitat, els requisits comuns que marca la Direcció General de Trànsit (DGT) per a l'obtenció del carnet de conduir són els següents:

- Ser resident a Espanya.
- Ser major d'edat.
- No tenir prohibició judicial.
- Reunir les aptituds psicofísiques requerides en relació amb la classe de llicència que se sol·liciti.

- Ser declarat apte per la Prefectura Provincial o Local de Trànsit a les proves teòriques i pràctiques.

Amb relació al punt quart, les persones amb discapacitat han d'acudir a un Centre de Reconeixement de Conductors autoritzat (on realitzaran un examen psicotècnic) perquè un metge avaluï si l'aspirant reuneix o no les aptituds per poder conduir. En cas positiu, emetrà un informe específic que reculli les seves discapacitats i les adaptacions al vehicle que poden suplir aquesta discapacitat. Després d'aquesta revisió, també es determinen els "Codis de la Unió Europea harmonitzats i Codis Nacionals" amb les possibles limitacions a la conducció, per exemple de velocitat o conducció diürna.

Amb aquest informe, l'aspirant ha d'anar a l'autoescola especialitzada perquè gestionin el procés d'ensenyament, el preparin per a les proves teòriques i pràctiques i pugui donar compliment al punt cinquè. Mentre que l'examen teòric és igual per a tots els candidats, la part pràctica té algunes particularitats, ja que s'ha de superar una prova en pista tancada i en circulació oberta al trànsit, amb un metge, un tècnic d'avaluació i un examinador de la DGT. Un cop s'aprova aquesta fase, ja es pot sotmetre al clàssic examen pràctic de conduir, i el carnet que s'obté és vàlid per a tota la Unió Europea.

Com veiem, l'obtenció del carnet de conduir té uns condicionants específics per a una persona amb mobilitat reduïda. Moltes tasques de la vida diària aparentment senzilles poden suposar una dificultat afegida, o simplement una preocupació innecessària, com pot ser la interposició d'un recurs.

En el cas que ens ocupa, la persona promotora de la queixa ens ha transmès el sentiment que parteix d'una situació desavantajosa davant l'Administració.

De la documentació de l'expedient, i en concret de l'informe de B:SM, queda palès que van ser errors puntuals desafortunats, atès que altres dies el mateix vehicle va estacionar amb normalitat i els agents reben una formació contínua. El cert és que tan bon punt es va acreditar que les sancions eren incorrectes, l'Ajuntament va reaccionar ràpidament i diligentment, i així se li ha traslladat.

3. Mirada interseccional

Aquesta Sindicatura defensa els drets de la ciutadania amb una mirada interseccional que ens permet analitzar l'afectació de drets amb una perspectiva complexa. De vegades la discriminació que experimenten les persones és múltiple i s'agreja quan aquestes estan afectades per diferents capes com és el gènere, l'edat, l'origen, l'etnicitat i la diversitat funcional, entre d'altres.

En el cas que ens ocupa, el promotor de la queixa pertany simultàniament a diversos col·lectius que, si es consideren individualment, ja constitueixen grups en situació d'especial vulnerabilitat. Per això, caldria que l'Administració extremés la diligència per garantir el dret a una bona administració i evitar perjudicis que la ciutadania no té el deure jurídic de suportar.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM) i de l'Institut Municipal d'Hisenda no ha estat ajustada a dret ni eficaç**, si bé han rectificat de seguida que han tingut coneixement de l'error.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM) i a l'Institut Municipal d'Hisenda** que, en l'exercici de les seves competències sancionadores de trànsit, tenen l'obligació de respectar els drets dels conductors en general i de les persones amb diversitat funcional en particular.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.